

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ရှော်နီကျေးရွာ

ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု

ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ
မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ရှေ့နီကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ ရှေ့နီကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၇

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၉

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၃

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီဇိုင်း----- ၁၅

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ----- ၁၇

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြုမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ
ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြုမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၄

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်
အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၆

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၈

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၀

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၁

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၂

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၄

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၆

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၈

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၉

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၀

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၁

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ရေတွင်းဆိပ် ကျေးရွာအုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤရှော်နီကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ရှေ့နီကျေးရွာ၊ ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာ အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ရှော်နီကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ရှော်နီကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်းဆိပ် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းတွင် တည်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ပိုးလောင်းကြီး ကျေးရွာတည်ရှိပြီး တောင်ဘက်တွင် ကမ္မလာတပင် ကျေးရွာ-အနောက်ဘက်တွင် လိမ္မော်ကုန်း ကျေးရွာတည်ရှိပါသည်။ ရှော်နီမှ ကမ္မလာတပင်သို့ ရေလမ်းခရီးဖြင့် မိနစ်(၂၀)လောက်သွားလာရပြီး၊ ရှော်နီမှ လိမ္မော်ကုန်းသို့(၂)နာရီလောက်သွားရပါသည်။ ပိုးလောင်းကြီးကျေးရွာသို့ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးအရသွားလာရပါသည်။

ရှော်နီကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင်လယ်ကွင်းများတည်ရှိပြီး ပုဇွန်ကန်၊ ဂဏန်းကန်များလည်းတည်ရှိပါသည်။ ရွာ၏ တောင်ဘက်တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ဒီရေတောများရှိပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာသည် ပင်လယ်ရေပြင် မျက်နှာပြင်အောက်(၂)ပေခန့်ကျကျနေပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာ၏

ပုံဏ္ဍာန်မှာ (v) ပုံစံဖြစ်ပါသည်။ လပွတ္တာမြို့နယ်သို့ ရေလမ်းကြောင်းဖြင့် သွားလာရပါသည်။ ရှော်နီ ကျေးရွာသည် ရေလမ်းခရီးကို အဓိက အားထားရသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

၂.၂ ရှော်နီကျေးရွာ အကြောင်း

ရှော်နီကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ရေတွင်း ဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စုတွင် တည်ရှိပါသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း(၇၀)ခန့် ကောင်စီခေတ်မှစတင်၍ တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကောင်စီခေတ် ဦးအောင်တင်၊ ဦးကတုံး၊ ဦးတင်စိန်တို့မှ တောရင်း၊ မြက်ခုတ်၊ မီးသွေးဖိုလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်၍ မိသားစု (၃)စုမှ စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ရှော်နီကျေးရွာဟု အမည်ခေါ်ရခြင်းမှ တလိုင်းကရင်များမှ စတင်ခေါ်ဆိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဗမာလူမျိုးအများ ဆုံးနေထိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုလက်ရှိ တွင်အိမ်ခြေ(၈၇)အိမ်၊ လူဦးရေ(၁၂၅)ဦး၊ အိမ်ထောင်စု (၆၀)ခန့် ရှိပါသည်။ ရာသီအလိုက်ရိုးရာပွဲ တော်များလည်းကျင်းပလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ ရေလုပ်ငန်းသာ အဓိကထားလုပ်ကိုင်ပြီး တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး များလည်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်မှာနေ့စားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် နေထိုင် ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီ ပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လ များတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာ လတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည်

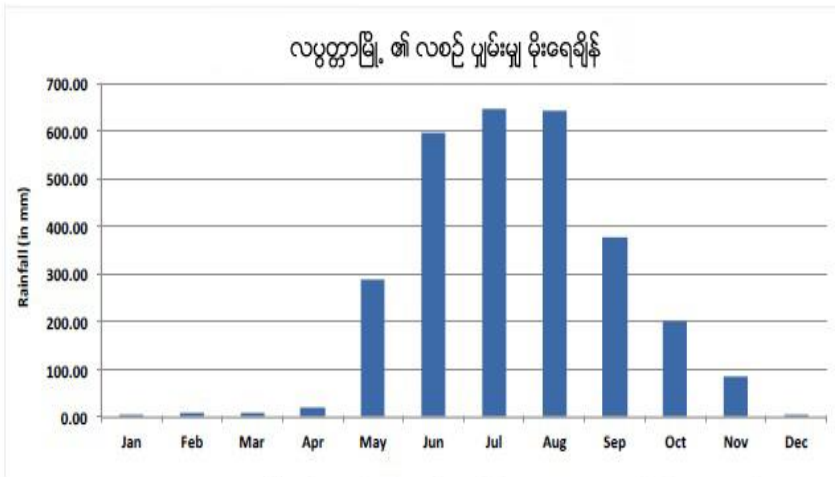

ပုံ (၃၇)၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
လပွတ္တာမြို့နယ်။

(ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံဘာလ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြ နေသည်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာ လတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

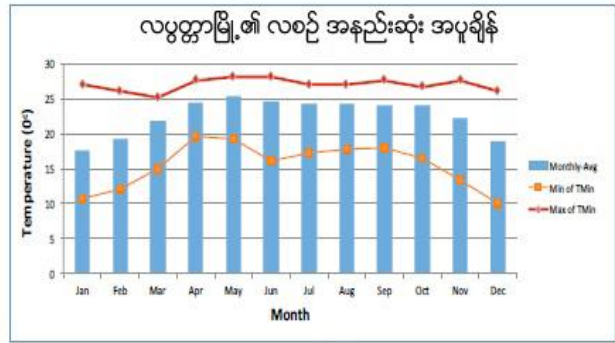
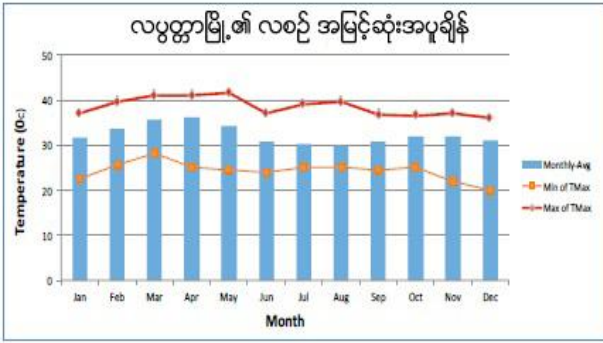

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

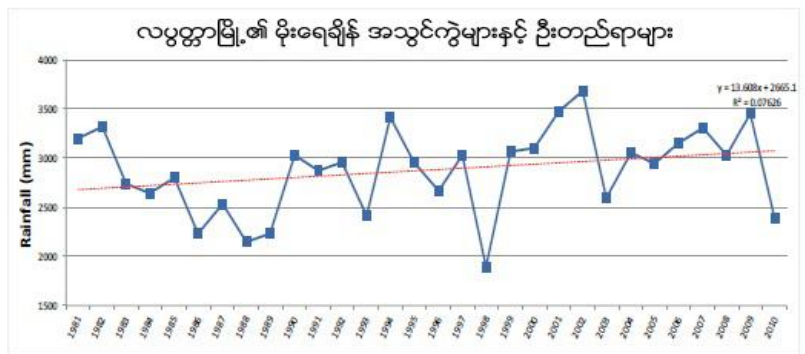
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (၀) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses) မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပွတ္တာမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀) မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။ အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောင်မျဉ်းသည် ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။ ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈ ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀ မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)

ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

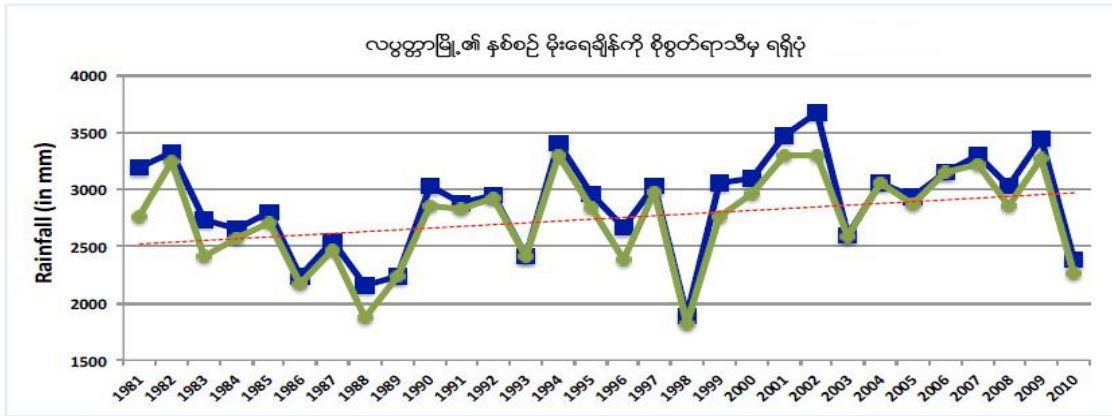
သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

ယင်းနှစ်များ အတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊

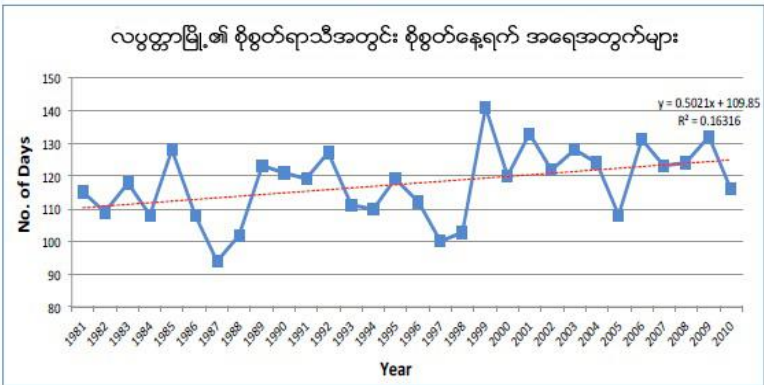
နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေ့ရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မိုးရေချိန်အရေအတွက်နှင့် မိုးရွာသွန်းမှု အရေအတွက်နှစ်စလုံး၏

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့် မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

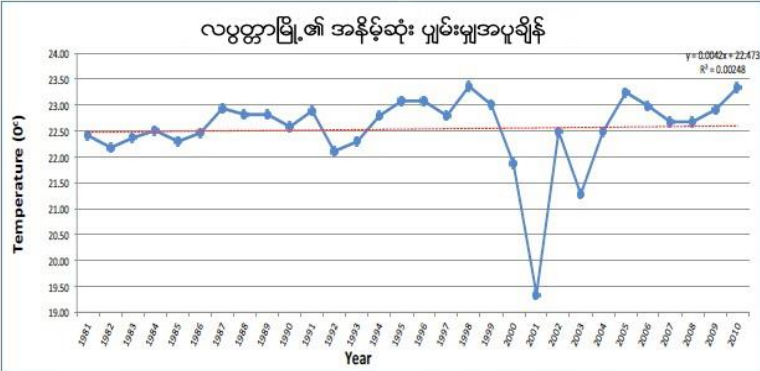
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပတ္တမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ရှော်နီကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ရာသီဥတုဆိုးရွာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်း
၁။	ရေကြီးခြင်း	၁၉၉၀	-	-
၂။	ဆူနာမီရေလှိုင်း	၂၀၀၄	လုပ်ငန်းသုံးလှေများပျက်စီး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ
၃။	မုန်တိုင်း (နာဂစ်)	၂၀၀၈	လူပစ္စည်း၊ ဥစ္စာ၊ အထင်ကရ အဆောက်အဦး၊ လုပ်ငန်းတိရိစ္ဆာန်ပျက်စီး	အာဒရာ၊ ကြက်ခြေနီ၊ ဝေါလ်ကွန်ဆန်း၊ ပက်မြန်မာ၊ မြတ်နိုးသူ၊ နယ်စည်းမခြား
၄။	အပူချိန်လွန်ကဲမှု	၂၀၁၅/ ၂၀၁၆	ရေရှားပါးခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ ဝင်ငွေလျော့နည်း	ဖြေရှင်း၍မရခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်နောက်ခံသမိုင်းပြဇယားသုံးသပ်ချက်ကို လွန်ခဲ့သောနှစ်(၇၀) ကောင်စီခေတ်တွင် ဦးအောင်ထင်၊ ဦးကတုံး၊ ဦးတင်စိန်တို့မှ တောရှင်း၊ မြက်ခုတ်၊ မီးသွေးဖိုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကာ စတင်၍တည်ထောင်ကြပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာဟု အမည်ခေါ်တွင်ခြင်းမှာ တလိုင်းကရင်များက စတင်၍ခေါ်ခဲ့သောကြောင့် ယခုလက်ရှိအထိ ခေါ်နေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာတွင် ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ရေကြီးခြင်း၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဆူနာမီရေလှိုင်းတက်ခြင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နာဂစ် (မုန်တိုင်း) ဖြစ်ခြင်း၊ ၂၀၁၅/၂၀၁၆ မှစတင်၍ အပူချိန်များလွန်ကဲခြင်းဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ထိခိုက်မှုများမှာလုပ်ငန်းသုံးလှေများပျက်စီးခြင်း၊ လူပစ္စည်းဥစ္စာများ၊ တိရစ္ဆာန်များပျက်စီးခြင်း၊ အဆောက်အဦများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ ရေရှားပါးခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများဖြစ်ခြင်း၊ ဝင်ငွေများလျော့နည်းလာ ခြင်းများဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ထိုထိခိုက်မှုများဖြစ်ပွားပြီးသောအခါတွင် ကိုယ်ထူ၊ ကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ၎င်း NGO အဖွဲ့များ ဖြစ်သော အာဒရာ၊ ကြက်ခြေနီ၊ ဝေါလ်ကွန်ဆန်း၊ ပက်မြန်မာ၊ မြတ်နိုးသူ နယ်စည်းမခြားအဖွဲ့များမှ အတူတကွဖြေရှင်းပေးခြင်း၊ တစ်ချို့ကိစ္စများတွင် ဖြေရှင်းမရခြင်း (ဥပမာ-ရေရှားပါးမှုပြဿနာ) ရှိပါသည်။ ၎င်း ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ပါက ပို၍ထိခိုက်သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကလေး ငွေကြေးမပြည့်စုံသူများဖြစ်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှော်နီ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အရင်ကထက် ပို၍ဖြစ်လာခြင်းမှ သဘာဝသစ်တောများ ပြုန်းတီးမှုများလာသောကြောင့်ဖြစ်ပြီး နောက်အနာဂတ်တွင်လည်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ပိုမိုကျရောက် လာနိုင်ပါသည်ဟု သုံးသပ်ကြပါသည်။

၃. ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီနီ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှေ့ကျေးရွာမှ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီနီ														16. 6. 2016				
ခရ	ကလေးအမည်	တိုက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်	အောက်
၁	ရာသီဥတု																	
၂	ကူးကျွန်း																	
၃	ရေလှုပ်ငှက်																	၃
၄	ပင်																	၃
၅	ရေအေး																	၁
၆	ရေလှိုင်း																	
၇	ပျံ																	
၈	ပွဲတော်																	
၉	ဝေခွေ																	
၁၀	ထွက်ခွာ																	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှေ့ကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြ ပြဿနာဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်တွင် ပုံမှန်ရာသီဥတုဖြစ်သော နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ရာသီဥတု သုံးမျိုးကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုနှင့်လိုက်၍ ရေကြီးခြင်း၊ အပူရှိန်ပြင်းထန်ခြင်း တို့ကို ဘေးအန္တရာယ်များအဖြစ် တွေ့ရှိရပါသည်။ အများအားဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်များသည် မိုးတွင်းကာလတွင် အဖြစ်များကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြစ်သည့် အခါတွင်လည်း ပြင်းထန်မှုနှင့်ထိခိုက်မှုမရှိခြင်းကို သိရှိရပါသည်။ ယခုနှစ်နေ့ပူပြင်းခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အသက်ဝမ်းကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ငန်းသုံးခု ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများမှာ ရေလုပ်ငန်း၊ လယ်လုပ်ငန်းနှင့် နေ့စားလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြောင်းသိရပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ရာ တွင် တစ်နေ့လျှင်ပျမ်းမျှဝင်ငွေ (၃၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိပါသည်။ သို့သော် ပုံမှန်မဟုတ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထိုသို့ပုံမှန်မရှိခြင်းမှာ ဒီရေတောများ ပြုန်းတီးလာခြင်း၊ သားငါးများရှားပါးလာခြင်း တို့ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ များသော်လည်း အခက်အခဲများရှိ နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ တွေ့ရှိရသည့်အခက်အခဲများမှာ ရေကြီးခြင်း၊ ရေငံဝင်ခြင်း ပိုးမွှားကျရောက်ခြင်း တို့ကြောင့် သီးနှံများဆုံးရှုံးနိုင်သည့်အတွက် ဝင်ငွေပုံမှန် မရှိနိုင်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

လယ်သမားများ တစ်နှစ်တာ ပျမ်းမျှဝင်ငွေသည် သိန်း (၂၀) ဝန်း ကျင်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာရှိ နေ့စားလုပ်ငန်းလုပ် ကိုင်ကြသူများ၏ တစ်နေ့တာ ဝင်ငွေမှာ (၃၀၀၀) ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်အားခမှာ အမျိုးသားများ သာရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အမျိုးသမီးများမှ (၂၅၀၀)သာရရှိကြပါသည်။ အမျိုးသားများမှာ အမျိုးသမီးများထက် အလုပ်လုပ် ခွင့်ပိုရပါသည်။ သို့သော် တစ်ရွာလုံးအနေအထားနှင့် ခြုံကြည့်လျှင် နေ့စားအလုပ်လုပ်ကြသော အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအားလုံး အလုပ်အကိုင်နှင့်လုပ်အားခမှာ နည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ရှော်နီကျေးရွာတွင် ရေရရှိမှုအခြေအနေမှာ မိုးတွင်းကာလများတွင် ပိုမိုရရှိကြောင်းတွေ့ရှိရ ပါသည်။ ရေဟုဆိုရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးရှိသလို သောက်သုံးရေကိုလည်းဆိုလိုပါသည်။ ရေရရှိသည့် လများမှာ တူညီသော် လည်း စိုက်ပျိုးရေးကိုသာလုံလောက်စွာရရှိကြောင်း သိရပါသည်။ သောက် သုံးရေကို နယုန်လမှ ပြာသိုလအထိ သာရရှိသော်လည်း တန်ပေါင်းတန်ခူး အပူပြင်းသောလများ တွင် မရှိတော့ကြောင်းသိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှော်နီကျေးရွာသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး သောက်သုံး ရေဖူလုံမှု မရှိကြောင်းသုံးသပ်ပါသည်။

ရှော်နီကျေးရွာသည် ကျန်းမာရေးအရ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဖြစ်ပွားမှုမရှိသော်လည်း ရာသီ အလိုက် ဖျားနာခြင်းများရှိကြောင်းသိရပါသည်။ ကျန်းမာရေးမကောင်းသည့်အခါတွင်လည်း ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန်ဖြင့် သာဖြေရှင်းကြောင်းလည်း သိရပါသည်။ မိမိနည်းလမ်းဖြင့် ကုသ၍ မရသော အခါများတွင် နီးစပ်ရာကျေးရွာများ သို့ ရေလမ်းခရီးဖြင့် ခက်ခဲစွာသွားလာရပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သောက်သုံးရေဖူလုံမှုမရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

ရှော်နီကျေးရွာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဗမာလူမျိုးများသာနေထိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် ကျင်းပသောပွဲတော်များဟာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုနှင့်သက်ဆိုင်သော ပွဲတော်များသာ ကျင်းပကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထိုသို့ ပွဲတော်များကျင်းပသည့်အခါတွင် အမျိုးသားများနှင့်အမျိုးသမီးများသည် သူတို့၏အခန်းကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြသည့် အတွက် ညီညွတ်မှုရှိသည်ဟုသုံးသပ်ပါသည်။

ရှော်နီကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝင်ငွေများရာသီဥတုနှင့် လအလိုက်ပေါ်မူတည်၍ ပြောင်းလဲမှု ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ သို့သော် ဝင်ငွေရရှိမှုမှာနည်း၍ ထွက်ငွေများကြောင်းကိုလည်း ရွာသားများ၏ ဆွေးနွေး ချက်များအရသိရပါသည်။ ထိုသို့ထွက်ငွေများကြောင့် ငွေတိုးချေးခြင်း၊ အလုပ်ရှင်များထံမှကြိုတင်ငွေယူ၍ စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းရကြောင်းကို သိရပါသည်။ ထိုသို့ ဖြေရှင်းရသည်မှာ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ ရာသီဥတု အခြေအနေ ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှေ့နီကျေးရွာ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်တွင် ရွာကိုတည်ထောင်ခဲ့ သောအချိန်မှာ ကောင်စီခေတ်တွင် ဦးအောင်တင်၊ ဦးကတုံး၊ ဦးတင်စိန်တို့မှ မီးသွေးဖုတ်ရန် အတွက် တောကွက်များရှင်းလင်း၍ လုပ်ကိုင်ကာ ရွာတည်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရွာ၏နာမည်ကို မေးခြင်းမှာတော့ အတိအကျမသိသော်လည်း တလိုင်းကရင်များမှ ပေးခြင်းလို့သိရပါသည်။ အိမ်ခြေ (၇၂) ရှိပြီး လမ်းကွက်များတွင်နေထိုင်သော အိမ်များမှာ (၂၁) ခန့်ရှိပါသည်။ ဆိုးရွားသောဘေးအန္တရာယ်မှာ နာဂစ်မုန်တိုင်းဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းများမှာ ရေလုပ်ငန်းနှင့် လယ်၊ ဘောက်သာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အဓိကလုပ်ကိုင်မှုမှာ ရေလုပ်ငန်းသာဖြစ်ပါသည်။ ဘောက်ဖြစ်သော ထင်းခုတ်ခြင်းနှင့် ဂဏန်းထောင်လုပ်ငန်းများတွင် အခက်အခဲများ လည်း ရှိပါသည်။ ပညာရေးမှာ မူလတန်းအထိရှိပြီး အလယ်တန်းမတက်နိုင်၍

ကျောင်းထွက်နေရသော ကလေးများပြား၍ တက်ရောက်နေသူများမှာလည်း နည်းပါးပါသည်။ ကျောင်းကိုအလယ်တန်းရှိ လျှင် ပို၍ အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးမှာလည်း ဆေးခန်း မရှိသောကြောင့် ပိုးလောင်းသို့သွားရောက်ခြင်းမှာ ခက်ခဲလှပေသည်။ ကုန်လမ်းခရီးမရှိ၍ ရေကြောင်းလမ်း သွားလာရသောကြောင့် အခက်အခဲများစွာရှိပါသည်။ အဓိကပြဿနာမှာ ရေရှားပါးမှု ပြဿနာဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းများအတွက် အတားအဆီးများရှိပြီး တရားဝင် သတ်မှတ်သော နေရာများလည်းရှိပါသည်။ ရှားပါးသားကောင်များလည်း မရှိတော့ပေ။ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများလည်းရှိပါသည်။ လက်ရှိရယ်တာဆိုသော ခိုလှုံရာနေရာကိုလည်း ရွာသားအားလုံး ခိုလှုံနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များကိုလူတိုင်းလက်လှမ်းမီမှု နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာလျှင် ခိုလှုံတစ်နေရာမှာလည်း မတောင့်မခိုင်သော ကြောင့် အားကိုးမှုမရှိပေ။ ကျေးရွာ၏လမ်းဘေးတွင် ဘေးဖြစ်လွယ်သော ကမ်းပါးရေအိုင်များ လည်းရှိပါသည်။ သက်ကြီးများ၊ ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများကို အဓိက ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှော်နီကျေးရွာတွင် ရေပြဿနာ၊ ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံ၊ လမ်းများကောင်းမွန်လျှင် မည်သည့်ဘေးဒဏ်မဆို ဆုံးရှုံးမှုလျော့ချနိုင်ပါသည်။ ရေကြောင်းခရီးဖြင့် သွားရသော ပိုးလောင်းသစ်ပုတ်ကျေးရွာများသို့ စီးပွားရေးလူမှုရေးများကြောင့် သွားရောက်ရပါ သည်ဟု တင်ပြအပ်ပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ရှော်နီကျေးရွာတွင်ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများမှာ သက်ကြီး ရွယ်အို၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းထိခိုက်လွယ် အုပ်စုများသည် ကမ်းပါးနှင့်နီးသောကြောင့် အန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အများဆုံးထိခိုက်နိုင်သည်။ ၎င်းအုပ်စုတွင် သက်ကြီးရွယ်အို(၅)ဦး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်(၃)ဦး ရှိပါသည်။ အသက်မွေးကြောင်း အနေနဲ့ မရှိပါ အမျိုးသား/အမျိုးသမီး အတူကွ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကျရောက်ပါကလည်း ကြိုတင် သတိပေးခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့ပေးခြင်းများပြုလုပ်ပေးပါသည်။

စဉ်	အမျိုးအမည်	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	သက်ကြီးရွယ်အို	၇	၇	၁၄
၂	၅နှစ်အောက် ကလေး	၉	၁၄	၂၃
၃	ကိုယ်ဝန်ဆောင်		၂	၂
၄	မသန်စွမ်း		၁	၁
၅	အမျိုးသမီးဦးဆောင် မိသားစု		၅	၅

ရှော်နီကျေးရွာတွင်ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းနှင့် ကိုယ်ဝန် ဆောင်မိခင်များ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းထိခိုက်လွယ် အုပ်စုများသည် ကမ်းပါးနှင့် နီးသောကြောင့် အန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အများဆုံးထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းအုပ်စုတွင် သက်ကြီးရွယ်အို (၁၄)ဦး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်(၂)ဦး၊ ၅ နှစ်အောက်ကလေး (၂၃)ဦး၊ မသန်စွမ်း (၁) ဦးနှင့် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်မိသားစု (၅) စု ရှိပါသည်။ အသက်မွေးကြောင်းအနေနဲ့ ထိခိုက်မှုမရှိပါ အမျိုးသား/ အမျိုးသမီး အတူတကွ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ကျရောက်ပါကလည်း ကြိုတင် သတိပေးခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ့ပေးခြင်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။

ရွေ့လျားသွားလာမှုသုံးသပ်ခြင်း

ရှော်နီကျေးရွာသည် တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာသားလာရာတွင်ရေလမ်းကိုသာ အဓိက သွားလာကြပါသည်။ ထိုရွာများကိုကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအရ သွားလာကြပါသည်။ ထိုလမ်းများသည် မိုးရာသီတွင် သွားလာရာအလွန်ခက်ခဲပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာနှင့် ပိုးလောင်းကျေးရွာ အကွာအဝေးမှာ (၂)နာရီ (၃၀)လောက် သွားရပြီး အရောင်းအဝယ် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ ကျောင်းတက် ရောက်ခြင်း၊ လူမှုရေးကိစ္စများအတွက်သွား လာကြပါသည်။ ကမ္ဘာ့လာတပင်ကျေးရွာသို့ စက်လှေဖြင့် (၄၅)မိနစ်သွားလာရပါသည်။ လိမ္မော်ကုန်း သို့ စက်လှေဖြင့် (၂)နာရီလောက် သွားရပြီးကိစ္စများ ပေါ်ပေါက်မှသာ သွားလာကြပါသည်။ သစ်ပုတ် ကျေးရွာသို့ (၃)နာရီလောက်သွားရပြီးကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးအရသွားလာကြပါသည်။ အောင်လှိုင် သို့(၃)နာရီ(၁၀)မိနစ်လောက်မောင်းရပါသည် စီးပွားရေးအရ သွားလာကြပါသည်။ ထိုကြောင့် ဆက်သွယ်သွားလာရာတွင် မိုးရာသီဆိုရင်လှိုင်းကြီး၍ အသက်အန္တရာယ်ရှိပါသည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှု	အထောက်အကူပြုပုံ	အကျိုးသက်ရောက်မှု	ဘယ်လိုကာကွယ်မလဲ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်း
ရေလုပ်ငန်း လှေ၊ ဂဏန်းမြီး၊ ပိုက်၊ ငါးရှာပိုက်၊ ကြိုး၊ ဘော့သီး	လှေကန်လှေကန်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်၊ ဂဏန်းမြီး စားဝတ်နေရေးအတွက် လတ်တလောဖြေရှင်းနိုင်၊ ကြိုးက အိမ်ကိုထိန်းနိုင်၊ ဘော့သီး အသက်ကယ် ဘောအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်	ပစ္စည်းဥစ္စာများပျက်စီးနိုင်	အပင်များတွင် ကြိုးများချည်ထားခြင်း	ငွေကြေးအခက်ခဲကြောင့် အလုပ်အကိုင်ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိ (လှေကိုဒေါက်တင်၊ ရေနံသုတ်၊ ပျဉ်အစားထိုး၊ ပိုက်မှန်ကန်၊ ဖာ၊ ဘော့သီးများ အသစ်လှဲ)
လယ်လုပ်ငန်း မြေ၊ စက်၊ ကျွဲ၊ နွား	ဘာမှမလုပ်နိုင်	သေဆုံးနိုင်၊ လယ်ယာမြေများပျက်စီးနိုင်	ကုန်းမြင့်မရှိသည့်အ တွက် မကာကွယ်နိုင်	ကျွဲ၊ နွားများကို တင်းကုတ်နှင့်ထားမယ်၊ စက်များကို ပြုပြင်မယ်၊ ရေထိမစိုအောင်ထား မယ်
ဘောက် ပေါက်တူး၊ တရွင်း၊ ဓါး၊ တောစီးဖိနပ်	ဖိနပ်သည် ဆူးညောင့် ခလုတ်တွေကို ရှောင်ရှား နိုင်၊ ဓါးသည် အပင်ကြီး များကို ရှင်းလင်းနိုင်၊ ပေါက်တူး၊ တရွင်းတွေက လမ်းများပြုပြင်နိုင်	ပျက်စီးနိုင်သည်	မြေကြီးကျင်းတူး၍ သိမ်းထားနိုင်ပါသည်	ပေါက်တူး၊ ဓါးများကို ရေမစိုအောင် ပူးတွဲပြီး ချည်ကာ အမြင့်မှာတင်ထားမယ်၊ ဖိနပ်ကို သေချာစွာသိမ်းမယ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်မှုသုံးသပ်ချက်များမှာ ရေလုပ်ငန်း၊ လယ်လုပ်ငန်း၊ ဘောက် စသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများသည် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ပါက ခိုလှုံမည့်နေရာများ သို့ အချိန်မီသွားနိုင်ခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးကို ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးကာလတွင် လတ်တလောဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း၊ အပင်ကျိုးအမှိုက်များကို ရှင်းလင်းနိုင်ခြင်း၊ လမ်းများပြုပြင်နိုင်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများ သည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါက ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်ခြင်းများရှိပါသည်။ ထိုပစ္စည်းများ မပျက်စီးအောင် လုပ်ဆောင်မည် ဆိုပါက လှေများအပင်တွင် ကြိုးချည်၍မြုပ်ထားခြင်း၊ ဂဏန်းမြီး၊ ပိုက်၊ ကြိုး၊ ပေါက်တူး၊ တရွင်း၊ ဓါး၊ ဖိနပ်များအားမြေမြုပ်ထားရှိခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

သို့သော် မြေ၊ ကျွဲ၊ နွားတွေအတွက်ကတော့ အန္တရာယ်လွတ်ကင်းရာသို့ ပို့ဆောင်ရန် ကုန်းများမရှိ သည့်အတွက် ကာကွယ်နိုင်ခြင်းများမရှိပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှော်နီကျေးရွာတွင် အခြား

ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့များမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အောက်တွဲလျက် လုပ်ကိုင်နေသောကြောင့် စက်ဝန်းထဲတွင် ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာ မှာလည်းရှေ့နီကျေးရွာအတွက် အဓိကလုပ်ငန်းများမှာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်သောကြောင့် တဝက်ရှိနေပါသည်။ အခြားကျန်ရှိသော အက်ရှင်အဖွဲ့သည်လည်း ကျေးရွာအတွက်အရေးပါ၍ စက်ဝန်းနှင့် ချိတ်ဆက်နေ ပြီးပက်မြန်မာ၊ ပြည်သူ့စစ်၊ မီးသတ်အဖွဲ့များတွင် ကျေးရွာလုပ်ငန်းများကို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် နေသော ကြောင့် ဝင်လျက်ရှိပါသည်။ နာရေးကူညီမှုအသင်းမှာလည်း ထိရောက်သောကြောင့် ထိလျက်ရှိပေသည်။ အခြားအဖွဲ့များဖြစ်သော မာလင်၊ ပြည်ခိုင်ဖြိုး၊ ကျန်းမာရေးလုပ်သား၊ မိခင်နှင့်ကလေး၊ ကြက်ခြေနီ၊ VDMCI အဖွဲ့များမှာ စက်ဝန်းနှင့် ပေးကွာလျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့အစည်းမှာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ဒုတိယအရေးပါသောအဖွဲ့မှာ ရပ်မိရပ်ဖနှင့် ကျောင်းကော်မတီ ဖြစ်ပါသည်။ အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှာလည်း လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ သို့သော် ထိရောက်မှုမရှိသောကြောင့် ပေးကွာခြင်းဖြစ်ကြောင်းသုံးသပ်ပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ

- ၁။ ဦးကျော်မြင့် (အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့)
- ၂။ ဦးမြသွေး(ရပ်မိရပ်ဖ)
- ၃။ ဦးစောဦး (ပြည်သူ့စစ်)
- ၄။ ဦးမျိုးနိုင် (မီးသတ်)
- ၅။ ဒေါ်လှလှကြည် (မိခင်နှင့်ကလေး)
- ၆။ ဒေါ်ခင်သိန်းဝင်း (အမျိုးသမီးရေးရာ)
- ၇။ ဦးကျော်မင်းဦး (ကျန်းမာရေးကော်မတီ) ၀၉၄၅၀၈၁၅၈၁
- ၈။ ဦးဆန်းဝင်း (ကျောင်းကော်မတီ)
- ၉။ ဦးမြသိန်း (ဂေါပက)
- ၁၀။ ဦးစိန်ဗိုလ်တင့် (သာရေးနာရေး)
- ၁၁။ ဦးမျိုးဇော် (ဘာသာရေး)
- ၁၂။ ဒေါ်အေးအေးသင်း (SHGs) ၀၉၄၅၀၈၁၅၈၁
- ၁၃။ ဦးကျော်မင်းဦး (Actionaid)
- ၁၄။ ဒေါ်နီနီဝင်း (လယ်သမားအဖွဲ့)
- ၁၅။ ဦးဆန်းလှိုင် (ရေလုပ်ငန်းအဖွဲ့)

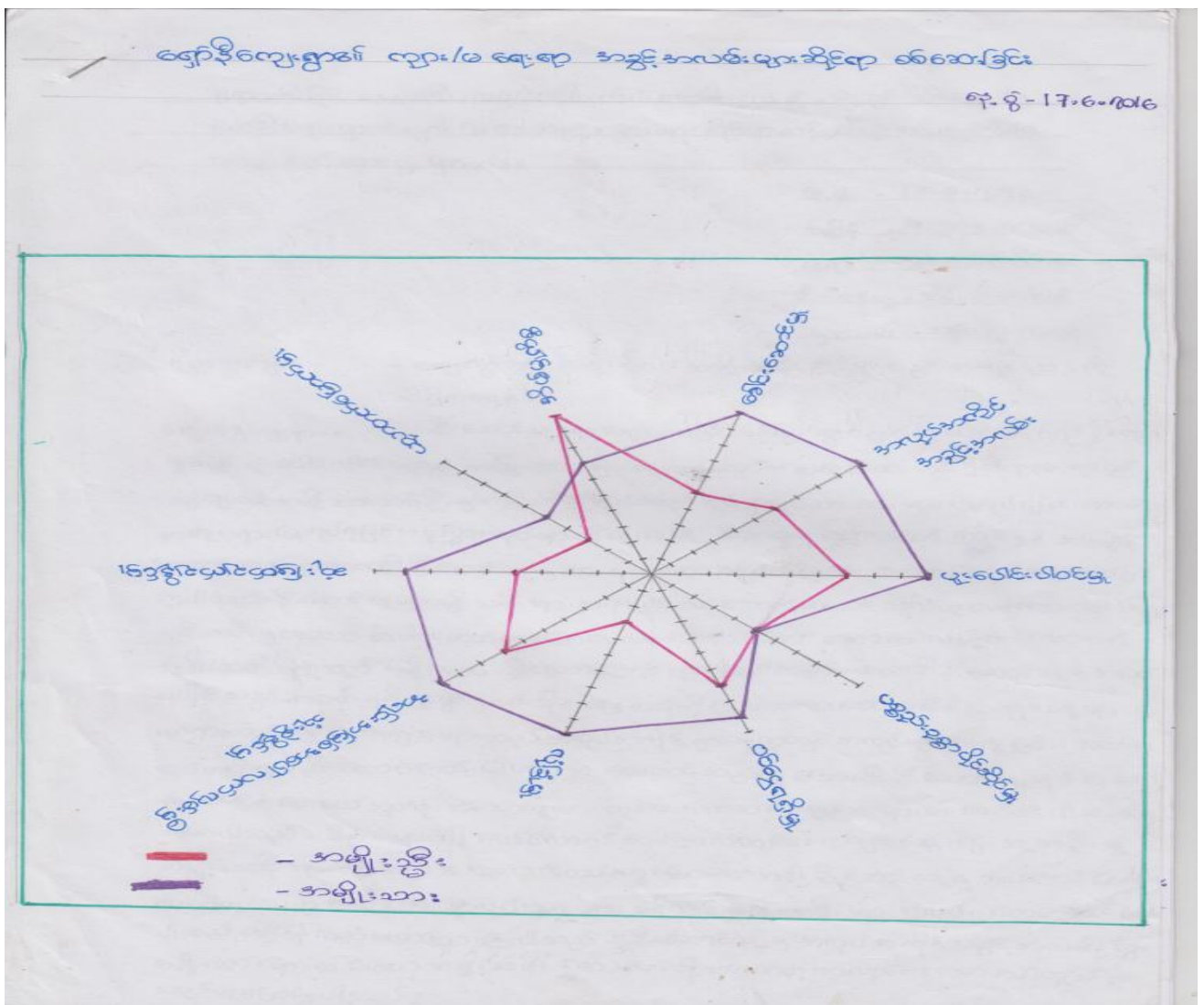
ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	လုပ်ငန်းတာဝန်များ
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်များ၊ဘာသာရေး၊ပညာရေးကိစ္စများလုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။
၂	မီးသတ်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏မီးဘေးအန္တရာယ်ပတ်သက်သောလုပ်ငန်းများ၊မုန်းတိုင်းဖြစ်လာလျှင် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၃	ပြည်သူ့စစ်	ကျေးရွာလုံခြုံရေးအပိုင်းတွေကို အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်တိုင်း၍ လုပ်ဆောင်ပါသည်။
၄	ရပ်မိရပ်ဖ	ကျေးရွာ၏သာသနာရေး၊ပညာရေး၊နာရေးကိစ္စတွေကိုလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၅	မာလင်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် ကလေးငယ်များကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခြင်း၊ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၆	SHG အဖွဲ့	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမိသားစု အနည်းငယ်နှင့် ငွေစု ၊ ငွေချေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နေပါသည်။
၇	ကျောင်းကော်မတီ	ကျောင်းရန်ပုံငွေကိစ္စများနှင့်ကျောင်းနှင့်ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာများလုပ်ဆောင်နေပါသည်။
၈	ပတ်(စ်)မြန်မာ	ကျေးရွာတွင်ငွေစု၊ ငွေချေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၉	VDMC	ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ပတ်သက်သည့်လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင် နေပါသည်။
၁၀	ကြက်ခြေနီ	ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါရှေ့ဦးပြုစုခြင်းများပြုလုပ်ရပါသည်။
၁၁	ရေလုပ်သားအဖွဲ့	ကျေးရွာရှိနေလုပ်ငန်းသမားများစု၍ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။
၁၂	Actionaid Myanmar	ကျေးရွာရှိလူထုများအားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ပတ်သက်သည့်အထိ ပညာပေးခြင်း၊CRSAအဖွဲ့များအားငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ SHG အဖွဲ့ ဖွဲ့နိုင်ရန် နည်းပညာပေးခြင်းများပြုလုပ်ပေးပါသည်။
၁၃	အမျိုးသမီးရေးရာ	ကျေးရွာတွင်လုပ်ဆောင်ချက်များရှိသေးပါ။
၁၄	နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် ရန်ပုံငွေများစုဆောင်းမှုလုပ်ဆောင်ပါသည်။
၁၅	ပြည်ခိုင်ဖြိုး	ကျေးရွာတွင်တံတားများ ဆောက်လုပ်ပေးထားပါသည်။

ပဋိပက္ခဆန်းစစ်ခြင်း

ရှော်နီကျေးရွာတွင် သွေးကွဲစေသော အကြောင်းအရာများမရှိပါ။ သွေးစီးစေသော အကြောင်း အရာများမှာ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းကျေးရွာ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများ ကွဲပြားမှုမရှိပါ သာရေး၊ နာရေးများလုပ်ဆောင်သည့်အခါ အတူတကွ ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အဓိကထားလုပ်ဆောင်ရာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းမှ အတူတကွညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်၍ အမျိုးသမီးများပါဝင်ညှိနှိုင်းခွင့် ပေးထားပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများကို ဂဏ္ဍအလိုက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်စေပါသည်။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးခွဲခြား ထားခြင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အတူတကွ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ကျား/မရေးရာဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်တွင် တွေ့ရှိရသောသုံးသပ်ချက်များမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတွင် အမျိုးသားများ သည်အမျိုးသမီးများထက် ရာခိုင်နှုန်းများသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသား/ သမီးများကွာဟခြင်းမှာ အမျိုးသားများသည် ရပ်ရွာလုပ်ငန်း၊ သာရေးနာရေးလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ဆောင်နေရသောကြောင့် များနေရခြင်းဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးများ နည်းနေခြင်းမှာ အမျိုးသမီး များသည် ရပ်ရေးရွာရေးတွင် အချိန်မပေးနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း တွင် အမျိုးသားများသာ ရာခိုင်နှုန်းများသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကြောင်းအရင်းမှာ အမျိုးသား များသည် အလုပ်ရလွယ်ကူခြင်း၊ ဘယ်အလုပ်မဆိုလုပ်နိုင်ပြီး အမျိုးသမီးများသည် ယောက်ျား အလုပ်သမားမရှိမှ အလုပ်ရခြင်းဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အမျိုးသားများ သာများနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသားများသည် ရပ်ရွာအလုပ်များကို ဦးဆောင်ပြီး လုပ်ရသည်ကများသည်ကိုတွေ့ရပြီး အမျိုးသမီးများသည် ရပ်ရွာအလုပ်အချို့သာ ခေါင်းဆောင်ရပြီး သာရေး၊ နာရေး၊ အလုပ်များတွင် ချက်ပြုတ်မှုတွင်သာ ခေါင်းဆောင်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အိမ်မှုကိစ္စတွင်အမျိုးသားများ နည်းနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသားများသည် အိမ်မှုကိစ္စကို အိမ်ရှင်မများ နေမကောင်း ဖြစ်မှ လုပ်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများ ရာခိုင်နှုန်းများနေခြင်းမှာ အိမ်မှုကိစ္စများကို တစ်ဦးတည်း ခိုင်ခံ့လုပ်နေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပညာတက်မြောက်မှုတွင် အမျိုးသားများကသာ ရာခိုင်နှုန်းများနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသားများသည် ရပ်ရွာတွင် ပညာတက်နည်းနည်း များသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများ နည်းနေခြင်းမှာ ပညာတက်မြောက်မှု ယောက်ျားများထက်နည်းသောကြောင့် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင် အမျိုးသားများသာများနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကြောင်း မှာ အမျိုးသားများသည် ရပ်ရွာကိစ္စတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီး များသည် အိမ်တွင်း တွင်သာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာများသောကြောင့် ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှုတွင် အမျိုးသားများကသာများနေသည်ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။ အကြောင်းအရင်းမှာ တောထဲသွား အလုပ်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ မြစ်ထဲဆင်းပြီးငါးဖမ်းရခြင်း ကြောင့်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးများသည် ယောက်ျားများရှာလာသော ငါးများ၊ ပုစွန်များ ရွေးရ ရောင်းရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြပါသည်။ လုံခြုံမှုတွင်အမျိုးသားများကသာ ရာခိုင်နှုန်းများ သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကြောင်းမှာ ယောက်ျားများသည် ၎င်းတို့အပေါ်ကျရောက်လာသော အန္တရာယ်များ ကို ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ နေချင်သလိုနေရင်သင့်တော်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် အားနွဲ့ခြင်း၊ ကျရောက်လာသောအန္တရာယ်များကို မကာကွယ်နိုင်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဝင်ငွေရရှိမှုတွင် အမျိုးသားများက သာ များနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကြောင်းမှာ အမျိုးသားများက မိသားစုစားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းနေရခြင်း၊ လုပ်အားခ

ပိုရခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူလုပ်အားခမရခြင်း၊ အိမ်မှုကိစ္စပြုလုပ်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ရာခိုင်နှုန်းတူညီနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါ သည်။ အကြောင်းမှာ လင်ပစ္စည်း၊ မယားပစ္စည်း မရှိခြင်း၊ တန်းတူသားခွဲထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆွေးနွေးမှု များအရ အချက် (၁၀) ချက် အိမ်မှုကိစ္စတွင်သာ အမျိုးသမီးများ ရာခိုင်နှုန်းများနေသည်ကိုသာ တွေ့ရပြီး ကျန်အချက်များသည် အမျိုးသားများ ထက်နည်းနေသည် ကို ဆွေးနွေးမှုများအရ တွေ့ရှိသုံးသပ်ရပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ် သုံးသပ်ချက်တွင် ရှော်နီကျေးရွာတွင် ကျရောက်ခဲ့ဖူး သော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များမှာ မြေငလျင်၊ ဆူနာမီ၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ လေထန်ခြင်း၊ မုန်တိုင်းဒီရေတက်ခြင်း များဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ဗဟုသုတ နှင့် အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များမရှိသော်လည်း အန္တရာယ်ပမာဏအပေါ်တွင် ထိခိုက် လွယ်သော လူဦးရေ၊ အများရပ်ရွာအတွင်းတွင်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အတိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများ ထားရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေမြေပုံများ ရေးစွဲထား ခြင်းမရှိသော်လည်း ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းများရှိပါသည်။ (ဥပမာ-ဆူနာမီ မဖြစ်မှီ ပင်လယ်ဟီခြင်း၊ ငလျင်လှုပ်ခြင်း) ကျေးရွာတွင် ဒေသလေ့များဖြစ်သော မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်များကို အမြဲစောင့်ကြည့် လေ့လာကြ ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်သတိပေးရေးတာဝန်ခံနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရေးတာဝန်ခံတွေကတော့ ကျေးရွာအုပ်စု၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့ရှိပြီး ၎င်းတို့နှင့်အတူ ပြည်သူ့စစ်၊ မီးသတ်၊ ကြက်ခြေနီတို့ရှိကြပါသည်။ မိုးလေဝသတင်းလက်ခံသူနှင့် မှတ်တမ်းတင်ထားသူမရှိ ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေးစင်တာတွင် လုပ်ငန်းစဉ် တံတားများကိုကပ်ထားမှုရှိခြင်း၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးရွာအနေနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ရမည်ကိုမသိခြင်းနှင့် လုပ်ဆောင်ရမည့်နည်း လမ်းများကိုမသိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအနေနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးနည်းလမ်းများကို လက်ကိုင်ဖုန်း၊ AM၊ FMရေဒီယို၊ VHS/HF ရေဒီယိုများ၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ အင်တာနက်ဖြင့်ဆက်သွယ်ခြင်း ဖြင့်ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာအနေနှင့် မိုးလေဝသကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များကို ကျေးရွာအား တယ် လီဖုန်း၊ လူအချင်းချင်းသတိပေးခြင်းဖြင့် သတင်းပေးပို့လေ့ရှိကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာလူများအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်နေသော ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးကော်မတီဖွဲ့ထားခြင်း၊ အရေးပေါ် တုန့်ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား ထားရှိခြင်းတစ်ဦးချင်း၊ မိသားစုများအား ဘေးကင်းခိုလှုံရာ အတွက်

ပစ္စည်းအစားအစာ စာရင်းအားထားရှိခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေစာရင်းများ ထားရှိခြင်းများ ရှိပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် အစားအစာ၊ ရေများရရှိစေရန် နည်းလမ်းများအားရှာဖွေ ထားကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြု၍ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများမရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်များအတွက်အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်မှတ် ခြင်းများမရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တ ရာယ်အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးရေး လုပ်ငန်းများမရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများကြား အဆင့်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ မရှိခြင်း သို့သော်ကြိုတင်သတိပေးအချက်များ ရှိစေရန်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်းအသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အတွက် မြို့နယ်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကော်မတီ၊ မြို့နယ် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ မရှိပါ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆက်သွယ်ရမည်ကိုမသိခြင်း၊ တို့ကြောင့်ဖြစ် ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှော်နီကျေးရွာအနေနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ခိုလှုံရာနေရာသည် တစ်ရွာလုံးအတွက် လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ မြို့နယ်နှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်း ခြင်း၊ မြေပုံများရေးဆွဲအသုံးပြုခြင်းမရှိခြင်း၊ မှတ်တမ်း တင်မှုအားနည်းခြင်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အားနည်းခြင်း၊ သတင်းပို့ရာတွင် အားနည်းသည်ဟုသုံးသပ်ပါသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့၏နောက်ဆုံးမှန်တိုင်း၊ လွန်ကဲသည့်ဖြစ်ရပ်အသိပေးခဲ့ပုံ	ဆက်သွယ်ရေးနည်းစနစ်ရရှိပုံ
အမျိုးသား	ကျေးရွာအုပ်စု၊အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖုန်းကြို တင်သတိပေးရေးအဖွဲ့	ဖုန်းအဆက်အသွယ်၊ဂျော်စပီက ဘေးအန္တရာယ်ဖြင့် လိုက်လံနိုးစော်
အမျိုးသမီး	အုပ်ချုပ်ရေး၊အချင်းချင်း	ရေဒီယို၊ဖုန်း
ကလေး	မိသားစုဝင်	ရေဒီယို၊ဖုန်း
အခြားအုပ်စု ရောဂါဖြစ်သော အုပ်စု/အသက် ကြီးပိုင်း	မိသားစုဝင်	ရေဒီယို

ရှော်နီကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုရှိခဲ့လျှင် ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ဖုန်းလိုင်း များမှသတင်းအချက်များရရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာမြန်မာအသံရေဒီယိုအဓိကထား ဦးစားပေးအသုံးပြု ပါသည်။ရပ်ရွာတွင်သတင်းအချက်အလက်များအား အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီရရှိပါသည်။နောက်ဆုံး ရေကြီးခြင်းသတင်းနှင့်မှန်တိုင်းသတင်းများကို ရွာသားများအားအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှတစ်ဆင့် လှော်စပီ ကာဖြင့် အသိပေးခြင်း အချင်းချင်းအသိပေးခြင်းများပြုလုပ်ကြပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုအတွက်အထိ ရောက်ဆုံးသတင်းပေးနိုင်မှုမှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရေဒီယိုမှ အထိရောက်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သောသူများ ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်များအားအသိပေးခြင်းများပြုလုပ်၍ အသိပေးပါ

သည်။ ကျေးရွာအတွင်းသို့ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်အသိပေးမှုရရှိပါက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများထိခိုက်ပျက်စီးမှု အရှိအောင် ကြိုတင်ကာကွယ် လုပ်ဆောင်နိုင်ပြီး ဆုံးရှုံးမှု ကိုလည်း လျော့နည်းစေပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြိုတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင့်ရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ	ဆော့လို့ဖြစ်၊ အလုပ်လုပ်ရင်းဖြစ် (စိတ်ထိခိုက်၊ စိတ်ညစ်၊ စိတ်အားငယ်)	အားပေးစကားပြောရမယ်၊ သွန်သင်ဆုံးမရမယ်
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	ရိုက်တယ်၊ ဆဲဆို (ကြောက်တယ်၊ စိတ်အားငယ်)	ချော့မော့ပြောရမယ်၊ ခြောက်ပြောမယ်
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	နိုင်သောအလုပ်ကိုခိုင်းတယ်၊ အပြည့်အဝပါဝင်ခွင့်မပေး (စိတ်ညစ်တယ်)	ကလေးတွေကို နားလည်အောင်ချော့ပြောရမယ်
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	ကျောင်းထွက်အလုပ်လုပ်ရ၊ မနိုင်ဝန်ထမ်းရတယ် (စိတ်ညစ်၊ စိတ်အားငယ်တယ်၊ ကျောင်းတက်ချင်တယ်)	ရပ်ရွာမှ တစ်ဖက်တစ်လမ်း ပံ့ပိုးကူညီ
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့ဖြစ်၊ ဖျားနာ (စိတ်ညစ်တယ်၊ အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်မယ်)	ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ပညာမရှိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိ၊ လေလွင့်၊ မိဘများက ပညာရေးဦးစားမပေး၊ ကိုယ်တိုင်စိတ်မဝင်စား (မဖြစ်သင့်တာဖြစ်မယ်၊ လူရာမဝင်)	မိဘများကို နားလည်အောင်ပြောရမယ်၊ တိုက်တွန်းရ၊ ကလေးများကို ဆုံးမရမယ်
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မသန်စွမ်းဖြစ်မယ်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်မယ်၊ မိဘမဲ့ဖြစ် (ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ စိတ်အားငယ်၊ ဝမ်းနည်းတယ်)	အားပေးစကားပြောရမယ်၊ မိဘမဲ့ကျောင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ပေးမယ်၊ နီးစပ်ရာ မိသားစုနဲ့နေခိုင်းမယ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်နှင့် အခွင့်အရေးအပေါ်သက်ရောက်မှုပြုရသော သုံးသပ်ချက်မှာ ကိုယ်ကာ ယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များမှ ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းနှင့် အကျိုးဆက်များမှာ ဆော့လို့ဖြစ်တယ်။ အလုပ်လုပ်ရင်းဖြစ်တက်တာကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ်ကလေးများ သည် စိတ်ထိခိုက်ခြင်း၊ စိတ်အားငယ်ခြင်း များကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့်နည်းလမ်း များမှာ အားပေးစကားပြောရမယ်၊ သွန်သင်ဆုံးမခြင်း များကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များမှာတော့ မိဘများကရိုက်တယ်၊ ဆဲဆိုတာကို တွေ့ရပြီး ကလေးများမှာ ကြောက်တယ်၊ စိတ်အားငယ်မှုတွေ့ရှိတာကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် အကြောင်း အရာများမှာတော့ ချော့မော့ပြောရမယ်။ ခြောက်ပြောရမည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် ရှော်နီကျေးရွာတွင် လူကြီးများကခိုင်းတယ်၊ အပြည့်အဝပါဝင်ခွင့်မပေးသည်ကိုတွေ့ရပြီး အကျိုး ဆက်အဖြစ် ကလေးများစိတ်တွင် စိတ်ညစ်မယ်ဆိုတာကို ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းအနေဖြင့် ကလေးများကို ချော့မော့ပြောရင်ရသည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲရှိ လာပါက ကလေးများသည် ကျောင်းထွက်အလုပ်လုပ်ရ၊ မနိုင်ဝန်ထမ်းနေရသည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ကလေးများ အနေဖြင့် စိတ်ညစ်မယ်၊ စိတ်အားငယ်မယ်၊ ကျောင်းတက်နေချင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်တာကတော့ ရပ်ရွာမှတစ်ဖက် တစ်လမ်း ကူညီနေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများဖြစ်ပေါ်လာပါက ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှော၊ ဖျားနာသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ကလေးများအနေဖြင့် အကျိုးဆက်အဖြစ် စိတ်ညစ်တယ်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်ကတော့ ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်ဖို့လို၊ ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတပေးသင့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေး ဆိုင်ရာပြဿနာများဖြစ်လာပါက ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိ လေလွင့်နေမယ်၊ မိဘများက ပညာရေးက ဦးစားမပေး၊ ကလေးကိုယ်တိုင်စိတ်မဝင်စားသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး ပညာမရှိလို့ မဖြစ်သင့်တာ တွေဖြစ်မယ်၊ လူရာမဝင်စသောအကျိုးဆက်များ ခံစားရပါသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေရှင်းပေး နိုင်သည့်နည်းလမ်းများအနေဖြင့် မိဘများကို နားလည်အောင်ပြောရမယ်။ တိုက်တွန်းရမယ်၊ ကလေးများကိုဆုံးမရမည်ကို သုံးသပ်ချက်တွေ့ရှိရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှု များမှာတော့ မသန်စွမ်းတွေဖြစ်မယ်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်တယ်၊ မိဘတွေဖြစ်မည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး အကျိုးဆက်များအနေဖြင့် ကလေးများသည် မိဘများမရှိသောကြောင့် ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်မယ်၊ စိတ်အားငယ်မယ်၊ ဝမ်းနည်းမှုတွေ့ရှိရပြီး ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်များကတော့ ကလေးများကိုအားပေး စကားပြောရမယ်၊ မိဘမဲ့ကျောင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ပြီးပို့မယ်၊ နီးစပ်ရာမိသားစုမှာနေခိုင်းမည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရသုံးသပ်ချက်တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရုပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ရုပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ် သုံးသပ်ချက်တွင် ရှော်နီကျေးရွာတွင် ကျရောက်ခဲ့ဖူးသော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များမှာ မြေငလျင်၊ ဆူနာမီ၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ လေထန်ခြင်း၊ မုန်တိုင်းဒီရေတက်ခြင်း များဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ဗဟုသုတနှင့် အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များ မရှိသော်လည်း အန္တရာယ် ပမာဏအပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ၊ အများရုပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အတိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများထားရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေမြေပုံများ ရေးစွဲထားခြင်းမရှိသော်လည်း ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းများရှိပါသည်။ (ဥပမာ-ဆူနာမီ မဖြစ်မှီ ပင်လယ်ဟီခြင်း၊ ငလျင်လှုပ်ခြင်း) ကျေးရွာတွင် ဒေသလေ့များဖြစ်သော မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုးသေဝသနှင့်ဆိုင်သော ဘေးအန္တရာယ်များကို အမြဲစောင့်ကြည့်လေ့လာကြ ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်သတိပေးရေးတာဝန်ခံနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံတွေကတော့ ကျေးရွာအုပ်စု၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး တို့ရှိပြီး ၎င်းတို့နှင့်အတူ ပြည်သူ့စစ်၊ မီးသတ်၊ ကြက်ခြေနီတို့ရှိကြပါသည်။ မိုးလေဝသတင်း လက်ခံသူနှင့် မှတ်တမ်းတင်ထားသူမရှိ ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေးစင်တာတွင် လုပ်ငန်းစဉ်တံတားများကိုကပ်ထားမှုရှိခြင်း၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးရွာအနေနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည်ကိုမသိခြင်းနှင့် လုပ်ဆောင်ရမည့်နည်း လမ်းများကိုမသိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအနေနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးနည်းလမ်းများကို လက်ကိုင်ဖုန်း၊ AM၊ FMရေဒီယို၊ VHS/HF ရေဒီယိုများ၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ အင်တာနက်ဖြင့်ဆက်သွယ်ခြင်း ဖြင့်ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာအနေနှင့် မိုးလေဝသကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များကို ကျေးရွာအား တယ် လီဖုန်း၊ လူအချင်းချင်းသတိပေးခြင်းဖြင့် သတင်းပေးပို့လေ့ရှိကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလူများအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်နေသော ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး ကော်မတီဖွဲ့ထားခြင်း၊ အရေးပေါ် တုန့်ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား ထားရှိခြင်းတစ်ဦးချင်း၊ မိသားစုများအားဘေးကင်းခိုလှုံရာအတွက် ပစ္စည်းအစားအစာ စာရင်းအားထားရှိ ခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေစာရင်းများ ထားရှိခြင်းများ ရှိပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် အစား အစာ၊ ရေများရရှိစေရန် နည်းလမ်းများအား ရှာဖွေထားကြ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်အန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြု၍ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ မရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်များအတွက်အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချမှတ် ခြင်းများမရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးရေး လုပ်ငန်းများ မရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများကြားအဆင့်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင် ချက်များမရှိခြင်း သို့သော်ကြိုတင်သတိပေးအချက်များရှိစေရန်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်းအသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အတွက် မြို့နယ်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကော်မတီ၊ မြို့နယ် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ မရှိပါ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆက်သွယ်ရမည်ကိုမသိခြင်း၊ တို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှော်နီ ကျေးရွာအနေနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ခိုလှုံရာနေရာသည် တစ်ရွာလုံးအတွက် လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ မြို့နယ်နှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း၊ မြေပုံများရေးဆွဲအသုံးပြုခြင်းမရှိခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်မှု အားနည်းခြင်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအားနည်းခြင်း၊ သတင်းပို့ရာတွင် အားနည်းသည်ဟုသုံးသပ်ပါ သည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကိုစစ်ဆေးသုံးသပ်ချက်တွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဒြပ်ဆင်များ ခေါင်းစဉ်အောက် ရှိအကြောင်းအရာများတွင် တရားဥပဒေအရအကာအကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာတွင်ရှိခြင်းတို့ တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်သည့်အချက်များသည်စီမံကိန်းနှင့် ထိတွေ့မှု နည်းသောကြောင့် မရှိခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။ ရှေ့ဟောင်းအမွေအနှစ်များ ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိအကြောင်းအရာများမှာလဲ စီမံကိန်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းများ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိသေးသည့်အတွက် မရှိခြင်းဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။ ညစ်ညမ်းမှုမှ ကာကွယ်ခြင်း ခေါင်းစဉ်အောက်တွင်ရှိသော အကြောင်းအရာများမှ ပထမတစ်ခု ရှိခြင်းမှာ စီမံကိန်းဝင်ကျေးရွာသည် ကမ်းဘေးတွင်တည်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ အကြောင်းအရာများ မရှိခြင်းမှာလည်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ မစတင်သေးသည့် အတွက် မရှိခြင်းဖြစ်နိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။ ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ အကြောင်းအရာများကောင်မွန်ရခြင်း အကြောင်းမှာ စီမံကိန်းမှ လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းများသည် ရှော်နီကျေးရွာရှိ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းကို အထောက်အကူပြုမည်ထင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ်	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အချိန်	သတိပေးပီ	သတိပေးပြီး	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	ရလဒ်	အဆင့်
ရေကြီးခြင်း	*	*	*	*	*	***	***	-	**	၁၃	၂
ဆူနာမီ	*	*	*	***	***	-	*	-	-	၁၀	၃
မုန်တိုင်း	**	*	***	***	***	*	***	***	***	၂၂	၁
အပူချိန်လွန်ကဲမှု	***	**	***	***	***	**	-	***	***	၂၂	၁

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့် ခွဲခြားမှတ်တမ်းများအနေဖြင့် ရေကြီးခြင်း၊ ဆူနာမီမုန်တိုင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲမှုများ ရှိပါသည်။ ၎င်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် မိုးဦးကာလနှင့်နွေကာလတွင် တစ်နှစ်လျှင်တစ်ရာသီ ဖြစ်ပွားတက်ပါသည်။ ဖြစ်ပွားပါကလည်း ရေကြီးခြင်းသည် တစ်ရာသီလျှင်တစ်ကြိမ်၊ ဆူနာမီသည် မိုးဦးကာလတွင်တစ်ကြိမ်၊ မုန်တိုင်းသည် မိုးဦးနှင့် မိုးနောင်းကာလတွင် တစ်ကြိမ်၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းသည် နွေရာသီနှင့် မိုးဦးကာလတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ရေကြီးခြင်းနှင့် ဆူနာမီသည် ကျရောက်ချိန်ကာလတိုတောင်း ပါသည်။ မုန်တိုင်းနှင့်အပူချိန်လွန်ကဲမှု အချိန်ကြာမြင့်ပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည် အရှိန်နှင့်ပြင်းအားသည် ပုံမှန်သာဖြစ်သော်လည်း ဆူနာမီ(နာဂစ်)မုန်တိုင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲမှုသည် အရှိန်နှင့်ပြင်းအားမှာ အလွန်ပြင်းထန် ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်မီ ကြိုတင်သတိပေးမှုရှိသော်လည်း ထိရောက်မှုမရှိပါ။ ဖြစ်ပွားပြီးချိန် ကြိုတင်သတိပေးမှုသည် ပိုမိုအားကောင်းလာပြီး လူတိုင်း မိုးလေဝသတင်းကို အဓိကဦးစားပေးနားထောင်ကြပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် ပါက တစ်ရွာလုံးသက်ရောက်မှုရှိသလို သက်ရောက်မှု အတိုင်း အတာကလည်း ပြင်းထန်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှော်နီကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်အနေနှင့် မုန်တိုင်းနှင့်အပူချိန် လွန်ကဲမှုသည် ကျေးရွာတွင်အဖြစ်အများဆုံးနှင့် ထိခိုက်မှုအများဆုံး ဘေးအန္တရာယ်များဟု သုံးသပ်ပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှု	အပူပြင်း	သောက်ရေရှားပါ	သီးနှံပျက်စီး	ရမှတ်	အဆင့်
1	အပူပြင်း	*	သောက်ရေရှားပါး	သီးနှံပျက်စီး	0	3
2	သောက်သုံးရေရှားပါး		*	သောက်သုံးရေ	2	1
3	သီးနှံပျက်စီး			*	1	1

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရှော်နီကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုအဆင့် ခွဲခြားခြင်းဖြင့် ပြည်သူလူထုများ ကြုံတွေ့ ရသောအခက်ခဲများကိုတွေ့ပါသည်။ ရှော်နီကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပေါင်းလဲမှု၏ အကျိုး သက်ရောက် မှုများမှာအဆင့်(၁)အနေနှင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ အဆင့်(၂)အနေနှင့် သီးနှံပျက်စီးခြင်း၊အ ဆင့်(၃)အနေနှင့် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းများ တွေ့ရပါသည်။ ၎င်းသောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်းကြောင့်ဝမ်း ပျက်ဝမ်းလျော်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်သောရောဂါများ ကြုံတွေ့ရပြီး၊ သီးနှံပျက်စီးသောကြောင့် ငွေ ကြေးများဆုံးရှုံးခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲမှုကြောင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်ခြင်း များကြုံတွေ့ရပါသည်။ ၎င်းအ ခက်ခဲများကိုသက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောလူများကပို၍ခံစားရသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ နွေရာသီတွင်သောက်ရေရှားပါးမှုကို နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ရသည်ကိုလည်းတွေ့ ရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

မိုးလေဝသအချက်အလက် (ရာသီဥတုရာဇဝင်၊ မိုးလေဝသဗေဒ)	မကြာသေးခင် ကာလ ၁ - ၂ လ	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုး/လေခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တဆက်တည်း စောင့် ကြည့်လေ့လာခြင်း
မှန်တိုင်း	မိုးကြီးတယ်၊ လေပြင်းတိုက် တယ်၊ ရေတက်တယ်	မိုးကြီးတယ်၊ ရေကြီးတယ်	အလုပ်ပျက်၊ စိုက်ခင်းရေလျှံ၊ စိုက်ခင်းပျက်စီး	မိုးကြီးတယ်၊ လေပြင်းတိုက်တယ်၊ ရေကြီးခြင်းသတိပေးချက် မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒဦးစီးဌာန သတင်းအချက်အလက် များအရ ပဲခူးတိုင်းနှင့်	ဘေးလွတ်ရာကို ကြိုတင်ပြင်ဆင် တယ်၊ အစားအသောက် သိုလှောင်ထားတယ်၊ တာများမြင့်ရမယ်	
ရေကြီး	-	မိုးကြီးတယ်၊ ရေကြီးတယ်	အလုပ်ပျက်၊ စိုက်ခင်းရေလျှံ၊ စိုက်ခင်းပျက်စီး	မကွေးတိုင်းတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်း နိုင်ခြေအလားအလာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခင်အတွေ့အကြုံများ အရ ပဲခူးတိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်းတွင် မိုးရွာခြင်းကြောင့် လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် လျင်မြန်စွာ မြင့်တက်ခြင်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။	ကုန်းမြင့်သတ်မှတ်ထားတယ်၊ လှေ၊ စက်လှေတွေ ပြင်ဆင်ထားမယ်	
အပူရှိန်ပြင်း	ရေရှားတယ်	မိုးရွာ	နေမကောင်းဖြစ်မယ်၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင် တယ်	ပြန်မလော့မြစ်တွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် သစ်တောများပျက်စီးခဲ့ သည့် အကျိုးဆက်များ ရှိခဲ့ပါသည်။	မိုးရေလှောင်ထား မယ်၊ ကန်တွေပြုပြင်မ ယ်၊ ရေဝယ်သောက်ရန် ငွေစုထားရမယ်	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်ပြဇယားတွင်တွေ့ရှိရသော သုံးသပ်ချက်များမှာ သမိုင်းအချက်အလက်အရ မှန်တိုင်း၊ ရေကြီး၊ အပူရှိန်ပြင်းစသော ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ခဲ့ သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မကြာသေးခင် (၁-၂) လက မိုးကြီးတယ်၊ လေပြင်းတိုက်တယ်၊ ရေတက်တယ်၊ အပူရှိန်ပြင်းမှုကြောင့်ရေရှားပါးတာကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှုအနေဖြင့် မိုးကြီးတယ်၊ ရေကြီး တယ်၊ မိုးရွာနေသည်ကို ဆွေးနွေးချက်များအရတွေ့ရှိပါသည်။ ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှုအနေဖြင့် ရေကြီးလာ လျှင် အလုပ်ပျက်၊ စိုက်ခင်းပျက်စီးမှုတွေဖြစ်မည်ကိုတွေ့ရှိရပြီး ရေရှားခြင်းကြောင့် နေမကောင်းဖြစ်မယ်၊ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှောဖြစ်ပြီး အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်သည်အထိ ဖြစ်မည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှု အနေဖြင့် မှန်တိုင်းအတွက် ဘေးလွတ်ရာကြိုတင်ပြင်ဆင်တယ် အစားအသောက် သိုလှောင်ထားခြင်း၊ တာများကိုမြှင့်ခြင်းကိုတွေ့ရှိရပြီး ရေကြီးလျှင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသည် ကတော့ ကုန်းမြင့်သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ လှေစက်လှေတွေပြင်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အပူရှိန်ပြင်းပြီး ရေရှားလာမှုအတွက် မိုးရေလှောင်ထားမယ်၊ ကန်တွေပြုပြင်မယ်၊ ရေဝယ် သောက်ရန်ငွေစုထားမယ်ဟု ဆွေးနွေးချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

အကြောင်းအရာ	ရှယ်တာ	သက်ကယ်ကုန်း	DRR အသိပညာပေး	ရေလုံအိတ်	စက်လှေ	တံတား	မီးစက်	လမ်းပြုပြင်	ဒီရေတော	မိုးရေလှောင်ကန်	ရမှတ်	အဆင့်
ရှယ်တာ		ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	ရှယ်တာ	၉	၁
သက်ကယ်ကုန်း			သက်ကယ်ကုန်း	သက်ကယ်ကုန်း	သက်ကယ်ကုန်း	သက်ကယ်ကုန်း	သက်ကယ်ကုန်း	သက်ကယ်ကုန်း	သက်ကယ်ကုန်း	သက်ကယ်ကုန်း	၈	၂
DRR အသိပညာပေး				DRR အသိပညာပေး	DRR အသိပညာပေး	DRR အသိပညာပေး	မီးစက်	လမ်းပြုပြင်	DRR အသိပညာပေး	မိုးရေလှောင်ကန်	၄	၆
ရေလုံအိတ်					စက်လှေ	တံတား	မီးစက်	လမ်းပြုပြင်	ရေလုံအိတ်	မိုးရေလှောင်ကန်	၁	၉
စက်လှေ						စက်လှေ	မီးစက်	လမ်းပြုပြင်	စက်လှေ	မိုးရေလှောင်ကန်	၃	၇
တံတား							မီးစက်	လမ်းပြုပြင်	တံတား	မိုးရေလှောင်ကန်	၂	၈
မီးစက်								လမ်းပြုပြင်	မီးစက်	မိုးရေလှောင်ကန်	၅	၅
လမ်းပြုပြင်									လမ်းပြုပြင်	မိုးရေလှောင်ကန်	၇	၃
ဒီရေတော										မိုးရေလှောင်ကန်	၀	၁၀
မိုးရေလှောင်ကန်											၆	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း သုံးသပ်ချက်တွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ရာတွင် လုပ်ဆောင်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ ရှယ်တာ၊ သက်ကယ်ကုန်း၊ DRR အသိပညာပေးခြင်း၊ ရေလုံအိတ်ဖြူပြုပြင်ခြင်း၊ ဒီရေတောစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မိုးရေလှောင်ကန် ပြုလုပ်ခြင်း၊ စသည် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းစဉ်များ အားလုံးအနက် ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် အဆင့် (၁) အနေနှင့် ခိုလှုံရာနေရာတွင် ရှယ်တာလုပ်ငန်း၊ အဆင့် (၂) အနေနှင့် သက်ကယ်ကုန်းဖို့ခြင်း၊ အဆင့် (၃) အနေနှင့် သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကလေးမသန်စွမ်းများအတွက် လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ အဆင့် (၄) အနေနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ပြီးချိန်နှင့် မကျရောက်မှီ သောက်ရေလုံလောက်စွာ ရရှိရန်အတွက် မိုးရေ လှောင်ကန်ပြုလုပ်ခြင်း၊ အဆင့် (၅) အနေနှင့် မီးစက်များဝယ်၍ထားရှိခြင်း၊ အဆင့်(၆)အနေနှင့် သဘာဝ ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းအတွက် အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အဆင့် (၇) အနေနှင့် အရေးပေါ် အခြေအနေများတွင် ခိုလှုံရာသို့သွားခြင်းနှင့် အလွယ်တကူ သွားနိုင်ရန်အတွက် စက်လှေထားရှိခြင်း၊ အဆင့်(၈) အနေနှင့် သွားလာရန်အတွက် တံတားပြုပြင်ခြင်း၊ အဆင့်(၉) အနေနှင့် အစားအစာနှင့် အရေးကြီး စာရွက်စာတမ်းများ ထားရှိရန်အတွက် ရေလုံအိတ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ အဆင့်(၁၀)အနေနှင့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ရန်အတွက် ဒီရေတောများစိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းများ ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရှော်နီကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ရာတွင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ (၁၀) ခုရှိပါသည်ဟု သုံးသပ် လိုက်ပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ရမှတ်ပေါင်း
ရှယ်တာ	ဝင်ငွေကောင်းလာမယ်	၃	ပွဲတော်၊ ဆွေးနွေးပွဲများ လုပ်နိုင်မယ်	၃	သာယာလှပမှုရှိမယ်	၂	၈
	-	-	-	-	-	-	-
သက်ကယ်ကုန်း	-	-	-	-	သာယာလှပမှု	၂	၂
	-	-	-	-	-	-	-
လမ်းပြုပြင်	-	-	ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုရှိ	၃	-	-	၃
	အလုပ်အကိုင်ကြန့်ကြာမှုရှိ	၁	-	-	ယခင်လမ်းမှအပင်များ ပျက်စီးမှုရှိမယ်	၂	၃
မိုးရေလှောင်ကန်ပြုပြင်ခြင်း	ထွက်ငွေနည်း	၃	ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုရှိ	၃	သာယာလှပမှုရှိ	၃	၉
	အလုပ်အကိုင်ကြန့်ကြာမှုရှိ	၂	-	-	-	-	၂
မီးစက်	ထွက်ငွေနည်း	၃	သာရေး၊ နာရေးပွဲများတွင် အသုံးပြုနိုင်မယ်	၃	အလွန်သာယာမယ်	၃	၉
	-	-	-	-	-	-	-
DRR အသိပညာပေး	ပစ္စည်းဆုံးရှုံးမှုနည်း	၃	ရင်းနှီးမှု	၃	သာယာလှပမယ်	၃	၉
	အချိန်ပေးမှု	၁	-	-	-	-	၁
စက်လှေ	-	-	ကျန်းမာရေးပိုမိုကောင်းမွန်	၃	-	-	၃
	-	-	အငြင်းပွားမှုဖြစ်	၂	-	-	၂
တံတား	ဈေးရောင်းဝယ်မှုကောင်း	၃	ရင်းနှီးမှုရှိ	၃	-	-	၆
	အချိန်ပေးရ	၂	-	-	-	-	၂

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာ၏ အကျိုးအမြတ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်တွင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်သောလုပ်ငန်းဖြစ်ဖြစ်သည့် ရှယ်တာ၊

သက်ကယ်ကုန်း၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ မိုးရေလျှောင့်ကန်ပြုပြင်ခြင်း၊ မီးစက်၊ DKR အသိပညာပေးခြင်း၊ စက်လှေတံတားပြုပြင် ခြင်းဟူသော လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် ရှယ်တာတွင် ကောင်းကျိုး စုစုပေါင်း(၈)မှတ် ဆိုးကျိုး အမှတ်ပေါင်း မရှိဟုတွေ့ရပါသည်။ သက်ကယ်ကုန်းတွင် စုစုပေါင်းကောင်းကျိုး(၂) မှတ် ဆိုးကျိုး အမှတ် မရှိပေ။ လမ်းပြုပြင်ခြင်းတွင် စုစုပေါင်း ကောင်းကျိုးရမှတ် (၃)မှတ်နဲ့ ဆိုးကျိုးမှာ (၃) မှတ်ရကြောင်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။ မိုးရေလျှောင့်ကန် လုပ်ငန်းမှာ စုစုပေါင်းကောင်းကျိုးရမှတ် (၉)မှတ် နဲ့ဆိုးကျိုးမှာ (၂) မှတ်ရရှိ ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ မီးစက်တွင်ကောင်းကျိုး(၉)မှတ်နဲ့ ဆိုးကျိုးမှတ်မရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အသိ ပညာပေးခြင်းတွင် ကောင်းကျိုး(၉) မှတ်နဲ့ ဆိုးကျိုး (၅) မှတ်ရရှိပါသည်။ စက်လှေတွင် ကောင်းကျိုး (၃) မှတ်နှင့် ဆိုးကျိုး (၂) မှတ်ရရှိပါသည်။ တံတားတွင်ကောင်းကျိုး (၆) မှတ်နှင့် ဆိုးကျိုး (၂) မှတ်တွေ့ရ ပါသည်။ ထို့ကြောင့်အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သောလုပ်ငန်းများတွင် ကောင်းကျိုးမှာ အမှတ်များနေပြီး ဆိုးကျိုးမှာ အမှတ်နည်းနေပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများမှာလည်းကျေးရွာရှိလူများ၏ လိုအပ်ချက်များကိုဖော်ထုတ် ပြီး အမှတ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်းသုံးသပ်အပ်ပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးအန္တရာယ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

ဘေးအန္တရာယ်စီမံမှုလုပ်ငန်းများ	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေမှန်းစချက်	အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်
ရှယ်တာ (ကွန်ကရစ် RC ၂ ထပ်၊ အလျား ၈၀ ပေ၊ အနံ ၆၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၃ ပေ)	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	မြို့မှ ပညာရှင်များနှင့် ရွာသားများ	ရွာလယ်တံတားထိပ်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	သိန်း (၁၀၀၀)	-	နိုဝင်ဘာလ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှ စ၍ ၆ လကြာမည်
သက်ကယ်ကုန်း (မြေသား အလျား ၁၀၀ ပေ၊ အနံ ၁၀၀ ပေ၊ အမြင့်)	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	မြေဖို့စက်ပညာရှင်	ရွာနောက်ပိုင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	သိန်း (၁၀၀)	-	နိုဝင်ဘာလ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှ စ၍ ၁ လကြာမည်
လမ်းပြုပြင်ခြင်း (ကွန်ကရစ် အလျား ၂၄၀၀ ပေ၊ အနံ ၆ ပေ၊ အထူ ၁ ပေ)	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	ရွာသားများ	ရွာလမ်းတစ်လျှောက်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	သိန်း (၁၅၀)	ကလေးများအတွက် ထိခိုက်နိုင်သည်။	နိုဝင်ဘာလ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှ စ၍ ၃ လကြာမည်
မီးစက် (၂၅ ကောင်စက်၊ ၁၀ ကီလိုအင်ပါတာ၊ ကြိုး ၂၅၀၀ ပေ၊ မီးချောင်း ၉၀ ချောင်း)	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	ရွာသားများ	ရှယ်တာဘေး	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	သိန်း (၂၅)	ဓာတ်လိုက်နိုင်သည်။	အချိန်မရွေး
DRR အသိပညာပေး (သင်တန်း)	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	ပညာရှင်	ရှယ်တာ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	၇ သိန်း	-	အချိန်မရွေး

ဘေးအန္တရာယ်စီမံမှုလုပ်ငန်းများ	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မလဲ	ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေများစေရန်	အကောင်အထည်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်
စက်လှေ (ဖိုပါ)	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	ရွာသားများ	တံတားဘေးမှာ မြောင်းခွဲ၍ထားမည်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	၂၇ သိန်း	ဘေးဒဏ်ဖြစ်ပွားပါက ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သည်။	အချိန်မရွေး
တံတားပြုပြင်ခြင်း	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	ရွာသားများ	တံတားဟောင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	သိန်း (၇၀)	-	၁၁ လမှ စတင်၍ ၂ လ ကြာနိုင်သည်။
ရေကန်ပြင်	ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအတွက်	ပညာရှင်နှင့် ရွာသားများ	ရေကန်ဟောင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ လူငယ်အဖွဲ့နှင့် VDMCs	သိန်း (၆၀)	-	12 လမှ စတင်၍ ၂ လ ကြာနိုင်သည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စု၊ ရှော်နီကျေးရွာတွင် ရှယ်တာ၊ သက်ကယ်ကုန်း၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ မီးစက်၊ DRR အသိပညာပေး၊ စက်လှေ၊ တံတားပြုပြင်ခြင်း၊ ရေကန်ပြင်ခြင်း စသည့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းစဉ်များ ရှိပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ခြင်းမှာ ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးကို ဦးတည်ပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများကို မြို့မှ ပညာရှင်များ ကျေးရွာသူ/သားများနှင့်အတူတကွ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖ VDMC လူငယ်အဖွဲ့များက ဦးဆောင်ပြီး ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို ရွာလယ်တံတားထိပ် ရွာနောက်ပိုင်း ရွာလမ်းတလျှောက် ရှယ်တာဘေးရှယ်တာတံတားဟောင်း၊ ရေကန်ဟောင်း စသည့်နေရာများတွင် လုပ်ကိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ပါက အလွန်ကောင်းမွန်ပြီး ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ နည်းပါသည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ရှော်နီကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ကြိုအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ် ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ဝန်ခံ

ဒေသခံအစိုးရအဖွဲ့အမည် _____
 တည်နေရာ _____ တွင်းကျွန်းရွာ၊ ပြင်ဇေယျာရွာ _____
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ၊

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုရပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။ (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အခြေပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ အန္တရာယ်မြေပုံများ မရှိခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်ပါ မျှတမှု မှတ်တမ်း တင်ထားခြင်း မရှိခြင်း။

အကြံပြုချက်များ အန္တရာယ်မြေပုံများ ထားရှိခြင်း၊ မြေပုံပြန်ပြင်ဆင်ခြင်း။ မှတ်တမ်းများ ထားရှိခြင်း။

<p>ဒုတိယအဆင့် /အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၁ <u>မြင့်သူဇော်</u></p> <p>၂ <u>မိုးသက်</u></p> <p>၃ <u>ကြက် ရဲဒီဇို</u></p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ယာားကို တပ်ထားပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း <u>ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု မရှိခြင်း ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား မရှိခြင်း ၊</u></p>
---	--

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖြစ်စဉ်ပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ဆက်သွယ်ရေး လိုအပ်ချက်များ အပြင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား မရှိခြင်း

အားနည်းချက်များ ဆက်သွယ်ရေး ဗဟိုတစ် ဝင်တာ သူ မရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ ဆက်သွယ်ရေး ဝယ်ယူ ဖွဲ့စည်းခြင်း ဖြစ်စဉ် တစ် ဝင်တာ သူ မရှိခြင်း
ဘေးအန္တရာယ် ရှောင်ရှား စေရန်

၄ ၊ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☒ လက်ကိုင်စုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☒ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

၂၀

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☐ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကံဖော်ပြပါ) ☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဓလေ့များရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>- မုန့်တိုင်း ပြုစုပေးရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဆောင်းရာသီ ဝါးကောက်ခြင်း - ရေကြီး မုန့်တိုင်း ပြုစုပေးရန် အရေးကြီးပါသည်။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။ <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ: ရပ်ရွာလူထုမှ မိုးရာဇာဓိပတိများဖြင့် အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်ခြင်း။</p> <p>အားနည်းချက်များ: ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည်။ ကိရိယာ မရှိခြင်း။</p> <p>အကြံပြုချက်များ: ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်သည့် ကိရိယာ များကို သင်ပေးရန်။</p>	
၃။ ထက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☐ အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ကြိုတင်သတိပေးခြင်း နည်းလမ်း အရင်း အခြေချိမ်းခြင်း

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ နည်းလမ်း များ အသုံးပြုခြင်းအတွက်
စီးဆင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု
နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော
လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက်
အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ သတင်းပေးချက်များကို အားစာ ဖြေပုံများ အသုံးပြုခြင်း
နည်းလမ်း အားပေးခြင်း။

အကြံပြုချက်များ သတင်းပေးချက်များကို အသုံးပြုခြင်း
ဖြေပုံများ အသုံးပြုခြင်း သတင်းပေးချက်များကို အသုံးပြုခြင်း။

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးရုံခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း
အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လိုအပ်ရမည်နည်း။ ဒီဂျစ် world concern

ဗဟိုဌာနက အောက်ဖော်ပြပါ ယူဆချက်များအောက်တွင် တပ်ဆင်သည့် အချက်များနှင့်
ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့၏ အောက်ဖော်ပြပါ ဖော်ပြချက်များကို တပ်ဆင်သည့် အချက်များ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ကြိုတင်သတိပေးခြင်း နည်းလမ်း အရင်း အခြေချိမ်းခြင်း

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ နည်းလမ်း များ အသုံးပြုခြင်းအတွက်
စီးပွားရေး ထောက်ပံ့ရေး

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှု/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ သတင်းပေးချက်များကို အသုံးပြုခြင်း အသုံးပြုခြင်း အသုံးပြုခြင်း

အကြံပြုချက်များ သတင်းပေးချက်များကို အသုံးပြုခြင်း အသုံးပြုခြင်း

အသုံးပြုခြင်း အသုံးပြုခြင်း သတင်းပေးချက်များကို အသုံးပြုခြင်း အသုံးပြုခြင်း

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးရုံခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင် ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း ဒီဂျစ် world concern

ဒုတိယအကြိမ်အားဖြင့် ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အသုံးပြုခြင်းနှင့် ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကို အသုံးပြုခြင်းနှင့် လက်ခံခြင်းနှင့်

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြုခြင်းကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ ဖေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ခြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ရေဒီယို၊ မုန့်၊ ဝတ်ပြင်သံကြား

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အမြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထပ်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ရယူနိုင်ရန် အတွက် အချင်း အမြစ်များ ခြုံငုံခြင်း။

အားနည်းချက်များ: ကျေးဇူးတင်ပေးသည့် ပတ်သက်သော သတင်းများ၊ ရေပေးအားပေးခြင်း ပြုနိုင်သည်။

အကြံပြုချက်များ: ခုနစ်လမ်း များ ယိုး ခြင်း၊ တိတိကျကျ ချက်ပေးခြင်း၊ ပတ်သက်သော အချက်အလက်များ ပြောဆိုခြင်း။

ချက်ပေးလွယ်အောင် ခြုံငုံခြင်း၊ တိတိကျကျ ချက်ပေးခြင်း၊ ပတ်သက်သော သတင်းပေးပို့ခြင်း၊ လျှောက်ထားချက်များ ထားဆင်ပါသည်။

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိပါက နည်းလမ်းများအား ဖော်ပြပါ _____

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် တာဝန်ပေးထားသူများအား ဖော်ပြပါ _____

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်က ဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။ _____

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုံ့ပြန်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ _____

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျှင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ _____

၃၂

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ: ဆက်သွယ်ရန် မာသီဒီ ခြင်း၊ ခုနစ်လမ်း များ မာသီဒီ ခြင်း။

အကြံပြုချက်များ: ပြီးနောက် အဖွဲ့များ ခြင်း၊ ဒီတစ်ကပ် လွယ်ကောင်အောင်ပါသည်။

အနစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ	
၁။	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။	ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။	ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။	သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၅။	ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၆။	ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။	ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။	ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။	အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။	သုံးသပ်ချက်များ
	အဓိက ထင်မြင်ဆုံးသပ်ချက်များ - နို့ပျံ့ရာနေရာသည် တစ်ရွာလုံး အတွင်းဖွဲ့စည်းလက် ချုပ်ခြင်း၊ သတိပေး ညွှန်ကြားမှု မှားယွင်းမှု တစ်ရွာလုံး အတွင်း လက်လှမ်း ငြိမ်းမိခြင်း။ မြို့ဒေသနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း။ မြို့ပုံများ-ရေးဆွဲ အဆုံးမပြုခြင်း ၊ ဖွဲ့စည်းတင်ပြမှု အားနည်းခြင်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အားနည်းမှု သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ချက်
	လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ အောင်ကျော် အောင်
	လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅၀ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်မှုများကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တောဖြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပိတ်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံပိုးသူ (က-၊ ဗ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ ဗ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက်တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
ရွာကြီးကျေးရွာ		
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	BRACED Project	
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြစ်စပ်များ	§	မ§
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဒေသအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။		✓
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောဖြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောပွဲလုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားပုလောသော ပျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ ထားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦ၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများက ကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် ရိုးသတ်စေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ဓရထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ထုည့်သုံး၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ဓရကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်နိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေးပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈